

7.23 Pražský arcibiskup si žiada kapucínov

List Antónia Brusa Karolovi Boromejskému, Praha 1575

Vo Švajčiarsku a v Tirolsku v 70. rokoch po Tridentskom koncile si svetské kniežatá želajú na svoje územie zavolať kapucínov. V Prahe, tak ako v dolnom Tirolsku a v Salzburgu, je osobne aktívny sám arcibiskup. Aj Brus sa obracia na milánskeho kardinála a reformátora Karola Boromejského, ktorý má najlepšie kontakty s Rímskou kúriou a kapucínmi vo svojej arcidiecéze. Pražské cirkevné knieža privolalo už jezuitov do svojej arcidiecézy, druhý tridentský reformovaný rád, ktorý mal bok po boku na mnohých miestach spolupracovať s ľudu blízkymi kapucínmi.

Prvé založenie kláštora hnedých bratov v Prahe však potrebovalo čas. Až keď bol vo funkcii nástupca arcibiskupa Zbynka Berku z Dubé, začal rád r. 1600 pôsobiť v hlavnom meste Čiech vďaka Vavrincovi z Brindisi. V r. 1623 nasledoval druhý kláštor v novom meste.¹

10089 Vysokoctený veľavážený pán a najnáklonenejší dobrodinec! Rozľahlé České kráľovstvo bolo raz plné svätých ľudí. Medzi nimi zvlášť vyčnieval (pomlčiac o iných kvôli stručnosti) sv. Václav, kedysi český kráľ. Všetko toto dáva na českú zem blaženú nebeskú rosu milosti, ktorú hojne zosielala vznešená božská milosť až do dnešného dňa. Žatva je teda veľká, ale robotníkov je málo! Tak sa stalo, že v týchto našich búrlivo utrápených časoch, v ktorých sme sa my k našej bolesti ocitli, tie sily, ktoré sú nám k dispozícii, nepostačujú, aby pšenicu nášho Pána a Spasiteľa priniesli do stodôl spásonosnej Katolíckej cirkvi, odhliadnuc od nastávajúcich bojov, odporných výplodov kacírov, ktorí v našej zemi s pekelným vytím nespočetné duše vrhajú do skazy a do útrap pekla.

Síce mám k dispozícii ctihodných pátrov jezuitov, ktorí naisto denne prinášajú ohromnú úrodu do Božej Cirkvi. Avšak nepostačujú ani oni pre nadovšetko veľkú a bohatú úrodu v tomto českom kraji, v ktorom sa predobry Boh preukazuje ako prítomný vo svojom nevýslovnom milosrdenstve. Deň čo deň sa musím pozerieť, ako diabol, podobný revúcemu levovi, ktorý sa v českom kráľovstve potuluje, a viacerých z nich, ktorí sa musia zaobísť bez katolíckych pastierov, hlce a hádže do večného trápenia, kde vládne nariekanie a škripanie zubami, kde z nich robí podobných pekelných duchov, boží obraz v nich ničí a oni sú okradnutí o večnú blaženosť, ktorá je vo videní Boha (z tváre do tváre), Stvoriteľa, tak ako aj nášho Spasiteľa.

10090 Som viazaný mocou môjho úradu, ktorý mi trojsvätý Boh odovzdal, aby som všetkému tomuto odporoval užitočnými prostriedkami. Obzvlášť pre Talianov, ktorí sú morom tejto herézy nakazení, a tých, ktorí roztrúsení po celých Čechách odvracajú s ich materinským jazykom tiež mnoho sedliakov od pravej a katolíckej cesty, neexistuje žiaden

¹ Z latinčiny preložil Erhard Mayerl z Viedenskej provincie.

lepší prostriedok na uzdravenie ako ten, privolať do našej českej otčiny osvedčených, učených a opravdivých katolíckych mužov od inokadiaľ, podporiť ich a poskytnúť im živobytie; takýchto mužov je v našich Čechách veľký nedostatok. Hovoril som o tejto žiadosti aj s veľkodušnými a urodzenými pánmi, pánom Jánovi Popelovi z Lobkowitz atď., prvému predsedajúcemu odvolacieho súdu jeho svätého a cisársko-kráľovského veličenstva, ktorý je veľký dobrodinec a podporovateľ katolíckeho náboženstva. Diskutoval som s ním dôkladne o tejto veci a nakoniec sme sa obaja zhodli na tom, že na rozšírenie katolíckej viery v Čechách treba požadovať kapucínov-františkánov. Keď som sa dozvedel, že Vy, vznešený Pane, máte dostatočný počet bratov tohto rádu pod sebou, prosím Vás, vznešený pane, za zachovanie pravej katolíckej viery o to horlivejšie, aby ste ráčili poslať sem do Prahy šesť kapucínov-františkánov. O ich obživu bude bohato postarané tak odo mňa ako aj od menovaného veľkodušného pána Jána Popela z Lobkowitz v každom ohľade.

A keď moja prosba u Vás, vznešený pane, nájde vyslyšanie, chcel by som Vás poprosiť, aby ste mi milostivo oznámili, kedy by ste zamýšľali týchto bratov poslať. Chceli by sme potom priviesť do našej českej vlasti na moje náklady a na náklady veľkodušného pána Jána Popela z Lobkowitz, a budú mi nadovšetko milí a vítaní. A budem Vám, vznešený pane, z mojej strany so všetkými dostupnými prostriedkami zaviazaný a vždy ochotný k službám. Nech sa Vám podľa vášho želania dostáva všetko dobré. S oddaným pozdravom!

Praha, 4. septembra 1575.